

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Etelä-Savon maakuntaliitto

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Mervi Simoska

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Mervi Simoska	Hallinto- ja kehittämisjohtaja	0447700491	mervi.simoska@esavo.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

Vastaajien määrä: 1

18.01.2016

5. Toimielimen nimi

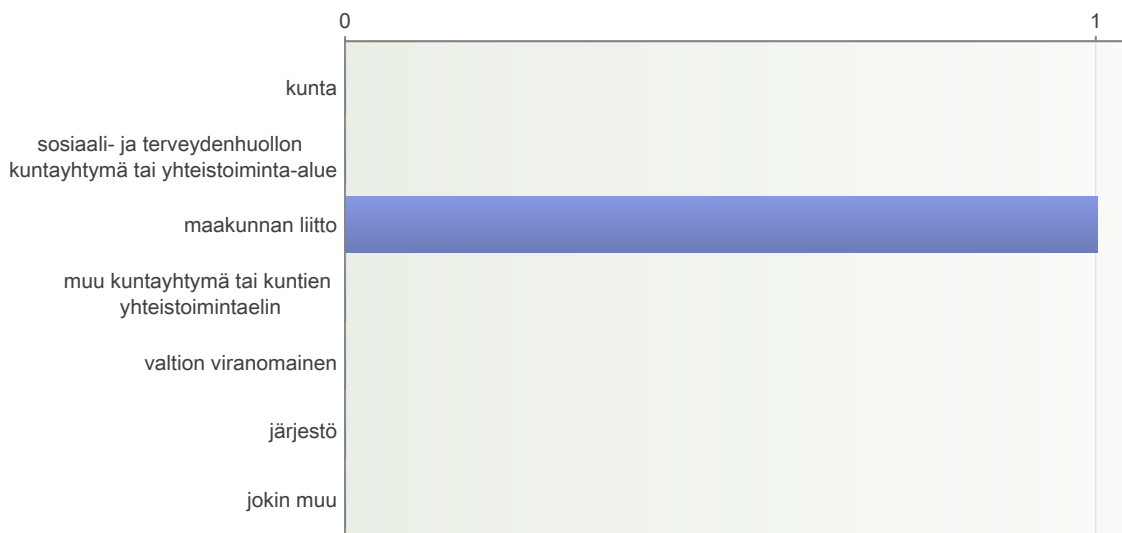
Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Maakuntahallitus

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

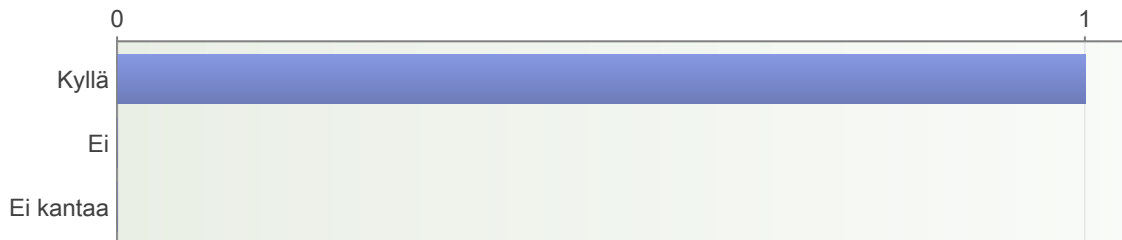

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Ei vastauksia.

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Etelä-Savon maakuntaliitto on kannattanut nykyistä maakuntajakoa itsehallintoalueiden muodostamisen lähtökohdaksi, sillä maakuntajako on looginen pohja itsehallintoalueiden aluejaolle. Maakunta on myös kooltaan sellainen, että se tarjoaa luontevan pohjan kansalaisten osallistumiselle ja vaikuttamiselle sekä tehtävien järjestämiselle ja palveluiden saavutettavuudelle. Maakuntapohjainen aluejako mahdollistaa sen, että ihmiset voivat samaistua siihen historiallisesti sekä kulttuurisesti.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Ei vastauksia.

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Vastaajien määrä: 1

- Ratkaisu olisi selkeämpi, jos kaikilla 18 alueella olisi oma sote-palvelujen järjestämismäärä. Yhteinen sote-vastuu heikentää itsehallintoalueen asukkaiden ja valtuuston itsenäistä päätösvaltaa ja hämärtää johtamismäärä. Hallituksen linjauksessa jää epäselväksi, mitä alueiden yhteinen sote-vastuu tarkoittaa ja miten se käytännössä toteutetaan.

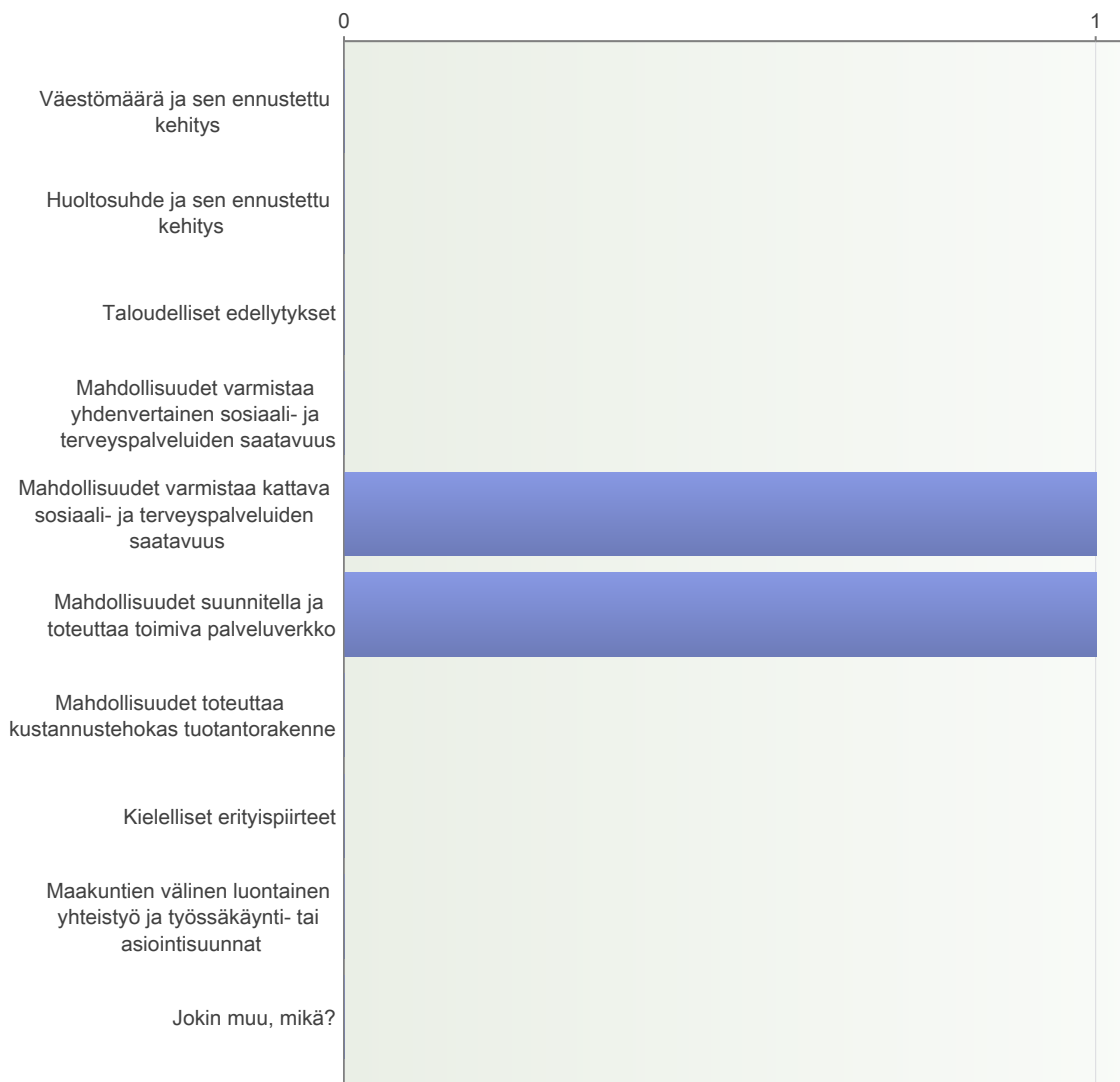
Jos alueiden yhteinen sote-järjestämismäärä halutaan saattaa voimaan, mielestämme se tulisi toteuttaa siten, että nämä alueet tekevät yhteisen ehdotuksen järjestämispäätökseksi, jossa sovitaan tarvittavista yhteisistä palveluista, mutta kummallakin olisi oma sote-tuotanto. Myös rahoituksen tulisi kulkea itsehallintoalueiden kautta.

Päätöksenteossa on syytä ottaa huomioon myös kunkin alueen erityispiirteet. 90 % sote-palveluista tuotetaan joka tapauksessa lähellä asiakasta, ja erityisen vaativan hoidon ja hoivan osuus on vain noin 10%. Esimerkiksi Etelä-Savossa on noin 152 000 asukasta eli se on Suomen maakunnista 15. suurin. Maakunta on pinta-alaltaan laaja (7. suurin maakunta) ja etäisyydet ovat pitkiä. Tätä korostavat vielä maakunnan runsaat vesistöt. Maakunnassa on 48.850 vapaa-ajanasuntoa, mikä nostaa maakunnan asukasluvua runsaasti erityisesti kesäaikaan.

Maakunnan väestön sairastavuus on korkeaa (indeksi 109,4) ja väestö on keskimääräistä ikääntyneempää (Yli 65-vuotiaita 26,8 %, koko maassa 19,9 %) ja ikääntyy lähivuosina entisestään. Tämän johdosta myös sosiaali- ja terveyspalveluiden tarve on keskimääräistä suurempaa ja ikääntyneen väestön johdosta lähipalveluiden toimivuus korostuu.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Vastaajien määrä: 1

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä.

Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Vastaajien määrä: 1

- Etelä-Savon maakunta tekee yhteistyötä eri suuntiin eri aloilla. Yhteistyötä tehdään niin Itä-Suomen (Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala), Kaakkois-Suomen (Kymenlaakso, Etelä-Karjala) kuin muidenkin alueiden kanssa.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Ei vastauksia.

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Jotta uudistuksella voidaan saavuttaa sille asetetut tavoitteet hallinnon keventämisestä, säädösten purkamisesta ja toimintojen yksinkertaistamisesta, on oltava riittävästi rohkeutta uudistaa hallintoa. Hallituksen linjaukset tehtävien siirrosta ovat kannatettavia.

Tehtävien siirrossa itsehallintoalueille pitää aidosti antaa tarkoituksenmukaisia tehtäväkokonaisuuksia nykyistä pienemmällä sääntelyllä ja samalla huolehtia siitä, että itsehallinnon periaatteet toteutuvat. Keskushallinnon ohjauksella ei saa kaventaa itsehallintoalueiden itsenäistä päätösvaltaa.

Tehtävien siirrossa on myös turvattava riittävät taloudelliset resurssit niiden hoitamiseen, jotta jatkossakin tehtävien laadukas hoitaminen on mahdollista.

On oltava mahdollisuus, että itsehallintoalueelle siirretään myös sellaisia tehtäviä, joista alueen kunnat yhteisesti päättävät ja joille itsehallintoalue on luontevin tapa ne hoitaa.

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Vastaajien määrä: 1

- Kunnilla on oltava riittävät ja oikeudenmukaiset kannustimet kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on poikkihallinnollista ja useilla tasoilla tapahtuvaa yhteistyötä, jonka tavoitteena on kuntalaisten elämänlaadun parantaminen.

Työ tehdään yhteistyössä kuntien kanssa. Koordinaatiovastuun on kuitenkin syytä olla itsehallintoalueilla. Itsehallintoalueen olisi laadittava alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja –kertomus.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Aluejako tulisi määritellä lopullisesti mahdollisimman nopeasti, jotta erilaisten palveluiden integraatiotyötä voitaisiin määrätietoisesti jatkaa. Myös valtion aluehallinnon kehittämisessä olisi kunnioitettava hallituksen päätöstä aluejaosta ja pyrittävä siihen, ettei palveluja perusteettomasti keskitetä tai tehtäviä ulkoisteta.

20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Itsehallintoalueiden rahoituksessa on otettava huomioon alueen väestön rakenteeseen ja sairastavuuteen liittyvät, kustannuksia kohottavat tekijät sekä alueen laajuus ja pitkät etäisyydet. Mikäli itsehallintoalueiden rahoitus perustuu osin tai kokonaan sen omaan verotusoikeuteen, rahoitukseen on sisällytettävä kuntien nykyisen verotulojen tasauksen mukainen osuus.

Myös kuntien toimintaedellytykset on turvattava. Kun kunnilta poistuu tehtäviä (mm. sote, pelastustoimi, maaseutuhallinto) ja niiden mukaiset kulut, samalla niiden tulopohjaa leikataan, on varmistettava, että nämä erät vastaavat kuntakohtaisesti mahdollisimman hyvin toisiaan.

Maakuntaitsehallinnon on vahvistettava kansallista kasvupolitiikkaa ja kilpailukykyä parantamalla edellytyksiä kuntien elinkeinopolitiikalle synnyttää uusia työpaikkoja. Sen on luotava vahvistuvat olosuhteet erityisesti kasvu- ja seutukeskusten vastuukunnille edistää työllisyyttä ja tarjota mm. riittäviä terveyst-, koulutus- ja kulttuuripalveluja ja luoda riittävät edellytykset uusille työpaikoille ja niiden syntymistä edellyttäville palveluille. Kuntien ja itsehallintoalueen välillä on syytä sopia elinkeinopolitiikan hoidosta.

Samalla on itsehallintoalueiden valtionosuus- ja rahoitusratkaisulla pidettävä huoli siitä, että kokonaisveroasteen nostamiselle ei synnytetä painetta. Itsehallintoalueen mahdollinen verotusoikeus ei saa heikentää kuntien mahdollisuuksia huolehtia seudullisesta palvelu- ja koulutustarjonnasta, sekä vaikuttavasta elinvoimapolitiikasta.